

АСАБЛІВАСЦІ ПРАЦЫ

ЖЫЦЦЁ Ў АКРУЖЭННІ ЛЯСОЎ

У склад Рэчыцкага сельсавета ўваходзяць аж 30 населеных пунктаў. Як мясцовая ўлада вырашае праблемы жыццезабеспячэння людзей?

Рэчыцкі сельсавет Камянецкага раёна асаблівы. Большасць яго вёсак раскіданыя па лясістай мясцовасці. У трох дзясятках населеных пунктаў пражывае крыху больш за 900 чалавек. Самая вялікая вёска — Рэчыца — у мінулым цэнтр калгаса. Цікава, што мясцовы калгас скасавалі першым у Камянецкім раёне ў 2002 годзе. Не далучылі, не рэарганізавалі, а менавіта расфарміравалі. Развезлі па іншых гаспадарках жывёлу, разабралі тэхніку, размеркавалі пабудовы. А зямлю падзялілі паміж суседнімі гаспадаркамі.

ЗАНЯТАСЦЬ

Па першым часе людзі, што прывыклі жыць у калгасе, выглядалі разгубленымі. Потым адны сталі ўладкоўвацца на працу ў суседнія сельгаспрадпрыемствы, другія пачалі набываць трактары і коней для асабістай гаспадаркі — словам, жыццё працягвалася. Сёння некаторыя вясцоўцы працаздольнага ўзросту занятыя ў ААТ «Відамлянскае» і «Агра-Пелішча», частка ўладкавалася на прадпрыемствы лясгаса і ЖКГ, асобныя ездзяць у райцэнтр, некалькі чалавек знайшлі работу ў мясцовым цэху прадпрыемства «Санта Брэмар». На тэрыторыі ўтворана 13 фермерскіх гаспадарак, зарэгістравана 10 аграрыяў. А яшчэ ёсць дзве школы з дзіцячымі садкамі — пачатковая і сярэдняя, дзве ўстановы культуры, чатыры гандлёвыя аб'екты, ФАП. Усюды працуюць мясцовыя людзі.

Старшыня Камянецкага райсавета дэпутатаў Ірына НЕГРЫШ і старшыня Рэчыцкага сельсавета Наталля ШОСЦІК.

Гаспадары ж буйной рагатай жывёлы праблем з кармамі не маюць. Гатовае сена ў цюках на падворак прывозяць з сельгаспрадпрыемства «Відамлянскае». Хто мае жаданне здаваць лішкі малака, робіць гэта. Малако забірае прыватны зборшчык, які мае дагавор з Высокаўскім малочным заводам.

У сезон некаторыя працуюць у фермераў. Але апошнім часам аграрныя прадпрыемствы адмаўляюцца ад вырошчвання агародніны — яе няма куды збываць. Пераходзяць на кукурузу і збожжавыя, і патрэба ў сезоннай рабочай сіле ў іх адпадае. Многія вясцоўцы папраўляюць свой сямейны бюджэт, калі паспяваюць чарніцы і вырастаюць грыбы. «Як пачынаецца збор ягады, вёскі пусцеюць», — расказвае Наталля Шосцік. — У лес ідуць цэлымі сем'ямі, каб зарабіць капейку».

ПАРАДАК

У Рэчыцкім сельсавете, як і ў іншых, праводзяць увесну суботнікі па навадзеным парадку, збіраюць грошы на добраўпарадкаванне могілак, прыцягваюць саміх жыхароў да паляпшэння знешняга выгляду вёсак. Але тут ёсць свая спецыфіка. Населеных пунктаў шмат, яны раскіданыя па тэрыторыі на значнай адлегласці. Раз-пораз даводзіцца прымаць меры па ліквідацыі стыхійных звалак. Летась давалося прыбраць сем такіх несанкцыянаваных смеццевых ачагоў. А ў лесе каля вёскі Голы Барок прыйшлося нават спыніць нелегальную здабычу пяску. Аб гэтым папрасілі жыхары вёскі. На пашкоджаны ўчастак абмежавалі ўезд, а ямы разраўнялі.

Ужо некалькі гадоў працягваецца плёнае супрацоўніцтва з раённым цэнтрам занятасці. На летні сезон паводле плана правядзення грамадскіх работ накіроўваюцца беспрацоўныя. Правільней сказаць, накіроўваюцца сродкі, на работу бяруць

мясцовых. Яны наймаюцца на пэўны час і займаюцца паляпшэннем знешняга выгляду вёскі. Часцей усяго абкошваюць тэрыторыю ў самім населеным пункце, вакол помнікаў і памятных месцаў, якіх тут во сем, выконваюць і самую розную дапаможную работу.

Вядома, у трыццаці вёсках, палавіна з якіх мае зусім невялікую колькасць жыхароў, ёсць праблемы з пустуючымі дамамі. Цяпер у спісах сельвыканкама значацца 92 пустуючыя дамы. У 65 выпадках сваякі былых гаспадароў напісалі заявы аб тым, што яны абавязваюцца падтрымліваць парадак і выкарыстоўваць жыллё па прызначэнні не менш за месяц на працягу года. Даводзіцца вырашаць лёс астатніх. За апошнія тры гады было знесена прыкладна дзсяць нічыйных хат. Летась самі ўласнікі разабралі тры старыя дамы. Участкі адышлі пад землі населеных пунктаў — яны могуць быць выдзелены ў далейшым для будаўніцтва жылля. Дарэчы, летась тры ўчасткі былі прададзены на аўкцыёне пад будаўніцтва. За вырчаныя грошы спілавана 22 аварыйныя дрэвы, праведзены рамонт помнікаў. Дрэвы, якія яшчэ патрабуюць выдалення, — асаблівы галаўны боль для кіраўніцтва мясцовай улады. Грошай на гэта няма, хіба толькі ўдасца зарабіць, як сказана вышэй.

САЦЫЯЛЬНЫЯ АСПЕКТЫ

У любым сельсавете самай галоўнай справай застаецца клопат пра людзей, а ва ўмовах тэрытарыяльна-адміністрацыйнай адзінкі, пра якую ідзе гаворка, тым больш. Вёсак многа, яны раскіданыя па значнай тэрыторыі. У маленькіх населеных пунктах, як правіла, засталіся пажылыя людзі. Да статкова сказаць, што тут пражывае 26 чалавек, якія перасягнулі 90-гадовы рубж.

Добра тым, хто акружаны ўвагай блізкіх. Але ёсць і адваротныя выпадкі. Летась, напрыклад, трох чалавек уладкоўвалі на сацыяльныя ложка ў бальніцу сястрынскага догляду. Адна з цяперашніх пацыентак — з вёскі Мартынюкі. Жанчына пражывала не адна, а разам з сынам і нявесткаю. Але калі прыехалі прадстаўнікі агляднай камісіі, засталі пенсіянерку ў халоднай хаце, галодную, недагледжаную. Давялося дакументы рыхтаваць і вырашаць пытанне тэрмінова, бо ў такіх умовах чалавека пакадаць не выпадала. Яе дзеці, пазбаўленыя бацькоўскіх правоў, з'яўляюцца абавязанымі асобамі і ходзяць на працу. Астатні час яны бавяць за выпіўкай, на якую і пускалі матчыну пенсію... Старшыня сельсавета вельмі ўдзячная ўчастковаму тэрапеўту раённай бальніцы Пятру Грышкевічу, які задзейнічаў многія службы, каб вырашыць пытанне літаральна за дзень-два.

Наталля Іванаўна лічыць, што з участковымі доктарам ім пашанцавала. На тэрыторыі ёсць толькі ФАП. А ўрач прыязджае па папярэдніх заяўках і па меры патрэбы. Раённая медыцынская ўстанова выдзяляе транспарт для абслугоўвання сельскіх жыхароў. Дарэчы, Рэчыцкі ФАП па выніках агляду за мінулы год прызнаны найлепшым у раёне. І, аказалася, не дарэмна — не з паперы бралі паказчыкі пры вызначэнні самых лепшых. У гэтым давалося ўпэўніцца пры наведванні адной з самых малых вёсак — Нароўшчыны. Там зарэгістравана чатыры чалавекі, а пражывае яшчэ менш. Амаль 80-гадовая Алена Адамчук сказала тады: «Такога доктара, як наша Света, можа, нідзе больш і няма, — так любіўна яны называюць свайго фельчара Святлану Шалаявіля. — Яна прыйдзе, пагаворыць, і ўжо лягчэй».

Святлана ЯСКЕВІЧ. yackevich@zviazda.by
Камянецкі раён.

Старшыня Камянецкага раённага Савета дэпутатаў Ірына НЕГРЫШ:

«Рэчыцкі сельсавет — адзін з найменшых па колькасці насельніцтва, але найбольшы па ліку населеных пунктаў. 26 вёсак абслугоўваецца аўтамагістрамі тры разы на тыдзень. Усё гэта трэба рэгуляваць і кантраляваць. Занесла дарогу снегам ці размыла паводкай — сельвыканкам прымае меры. Перыядычна папраўляюцца дарогі да вёсак, вырашаюцца пытанні па транспартным абслугоўванні насельніцтва. Вось і летась мяняўся графік рэйса Камянец — Дварцы — Вялікі Лес у адпаведнасці са зваротамі вясцоўцаў. А яшчэ праводзіцца работа па добраўпарадкаванні, вулічным асвятленні, інфармаванні насельніцтва. Сельвыканкам умудраецца знаходзіць спонсараў і праводзіць прыгожыя, душэўныя святы вёсак, на якія збіраецца шмат людзей».

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15

ад 17 лютага 2009 года выдадзена

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар
СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

Адказны за выпуск: КАРПЕНКА Н.У.

Грамадскі савет: ГЕРАСІМОВІЧ С.М., намеснік старшыні Пастаяннай камісіі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь; АСКЕРКА Ю.В., адказны сакратар Савета па ўзаемадзейні органам мясцовага самакіравання пры Савете Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь; НАВУМЕНКА А.В., старшыня Нараўлянскага раённага Савета дэпутатаў; СУШЧАНКА М.Л., старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова
«Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС РЕДАКЦЫІ:

220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 292 44 12;

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.008.

Нумар падпісаны ў 19.30
28 сакавіка 2017 года.